

COLECȚIA

GHIDURILE ASF

GHID PENTRU INVESTITORI ÎN CAZUL INCAPACITĂȚII INTERMEDIARILOR AUTORIZAȚI DE ASF DE A RETURNA FONDURILE BĂNEȘTI ȘI INSTRUMENTELE FINANCIARE DATORATE SAU APARTINÂND INVESTITORILOR

CONNECTION
ANALYSIS
DATA
SEARCHING
VERIFICATION
CODING
SENDING

CONNECTION
ANALYSIS
DATA
SEARCHING
VERIFICATION
CODING
SENDING

DE CE SA MĂ ADRESEZ FCI?

În afara măsurilor adoptate de ASF ca urmare a procesului de supraveghere, care pot conduce la sancționarea intermediarului respectiv, mergând până la retragerea autorizației de funcționare, cadrul legal aplicabil a avut în vedere și protecția efectivă a investitorilor și a creat instrumente pentru ca pagubele produse ca urmare a nereturnării fondurilor și instrumentelor către investitori, să fie diminuate.

Fondul de Compensare a Investitorilor (FCI) are ca scop compensarea investitorilor în situația incapacității membrilor Fondului de a returna fondurile bănești și/ sau instrumentele financiare datorate sau care aparțin investitorilor, ce au fost deținute în numele acestora, cu ocazia prestării de investiții financiare sau de administrare a portofoliilor individuale de investiții. Scopul înființării FCI este de a furniza investitorilor un nivel minim de protecție.

Intermediarii care sunt autorizați de ASF să presteze servicii de investiții financiare, precum și societățile de administrare a investițiilor ce administrează portofolii individuale de investiții au obligația de a plăti contribuții și de a fi membri ai Fondului de Compensare a Investitorilor.

ATENȚIE:

Trebuie avut în vedere că FCI nu compensează în cazul pierderilor cauzate în baza riscului asumat în legătură cu tranzacțiile cu instrumente financiare.

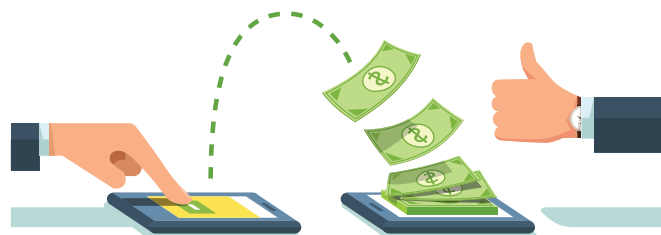
CE ÎNSEAMNĂ COMPENSAȚIE?

Compensație - suma de bani care se plătește de către Fond fiecărui investitor eligibil pentru compensare, conform art. 47 din Legea nr. 297/2004, până la concurența obligației totale a membrului față de investitorul său, calculată potrivit legii și a reglementărilor ASF, în limita plafonului de compensare aplicabil la data de referință;

În cazul în care se constată de către ASF sau de o instanță judecătorească incapacitatea unui membru al FCI de a returna fondurile bănești și/sau instrumentele financiare datorate sau care aparțin investitorilor, ce au fost deținute în numele acestora, FCI va compensa (returna) investitorilor aceste sume de bani, în mod egal și nediscriminatoriu, în limita unui plafon reprezentând echivalentul în lei a 20.000 euro / investitor, plătiți în lei la cursul de referință comunicat de BNR la data constatării situațiilor de incapacitate de returnare a fondurilor bănești și/sau instrumentelor financiare de către intermediarul respectiv.

Practic, compensația este suma de bani care se plătește de către FCI fiecărui investitor considerat a fi îndreptățit de a fi compensat, în limita plafonului stabilit de prevederile legale în vigoare.

ATENȚIE:

Pentru a putea fi compensat, trebuie să fii eligibil conform regulilor care stabilesc creanțele eligibile spre a fi compensate și care limitează valoarea compensațiilor ce pot fi acordate.

FCI va compensa investitorii, în oricare din următoarele situații:

- a. ASF a constatat că, pentru moment, din punctul ei de vedere, un intermediar sau o societate de administrare a investițiilor care administrează portofolii individuale de investiții, din motive ce sunt legate direct de situația financiară, nu este în măsură să-și îndeplinească obligațiile rezultate din creanțele investitorilor și nici nu există perspectiva de a-și onora aceste obligații în cel mai scurt timp;
- b. Autoritatea judiciară competentă, pentru motive legate direct sau indirect de situația financiară a unui membru al FCI, a emis o hotărâre definitivă, având ca efect suspendarea posibilității investitorilor de a-și exercita drepturile cu privire la valorificarea creanțelor asupra respectivei societăți.

Care sunt condițiile de a fi considerat investitor eligibil pentru compensare?

Êști considerat investitor eligibil pentru compensare **dacă nu te încadrezi** în următoarele categorii de investitori:

- a. investitor profesional și investitor instituțional definiți prin reglementările ASF, astfel:
  - firmele de investiții, în sensul legislației privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului;
  - instituții de credit, în sensul legislației privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului;
  - instituții financiare, în sensul legislației privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului;
  - societăți de asigurări;
  - organisme de plasament colectiv;
  - fonduri de pensii.
- b. administrator, inclusiv conducător, director, cenzor, auditor financiar ai membrilor FCI, acționar al acestora cu dețineri mai mari de 5% din capitalul social, precum și investitor cu statut similar în cadrul altor societăți din același grup cu membrii FCI;

- c. soț, rudă și afin până la gradul I, precum și persoanele care acționează în numele investitorilor menționați la lit. b.
- d. persoană juridică din cadrul aceluiasi grup cu membrii FCI;
- e. investitor, persoană fizică sau juridică, direct răspunzător sau care a profitat de fapte care au agravat dificultățile financiare ale membrului FCI sau a contribuit la deteriorarea situației financiare a acestuia;
- f. dacă ai beneficiat de o compensație asigurată de Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar,

- pentru aceeași pagubă suferită, deoarece nici un investitor nu are dreptul la o dublă compensație;
- g. dacă creanțele de compensat rezultă din tranzacții în legătură cu care a fost pronunțată o condamnare penală pentru săvârșirea unei infracțiuni de spălare a banilor vor fi excluse de la orice compensare, tranzacții sau operațiuni de piață în legătură cu care respectivul investitor a suferit o condamnare penală pentru săvârșirea unei infracțiuni de gestiune frauduloasă, fals, uz de fals, înșelăciune sau mărturie mincinoasă în legătură cu respectivul eveniment generator de plăți compensatorii.

De asemenea, trebuie să știi că FCI va suspenda orice plată pentru investitorii care se află în cercetare penală, în legătură cu o acțiune decurgând din sau având legătură cu spălarea banilor, până la pronunțarea unei hotărâri definitive de către instanța competentă.

Ce fac în situația în care mă calific ca investitor compensabil?

În situația în care ASF sau o instanță judecătorească constată existența incapacității unui intermediar sau a unei societăți de administrare a investițiilor care administrează portofolii individuale de investiții, membri ai FCI, de a-și îndeplini obligațiile rezultate din creanțele investitorilor și nici nu există perspectiva de a-și onora aceste obligații în cel mai scurt timp și dacă ești un investitor eligibil pentru compensare, FCI are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru informarea investitorilor, în legătură cu constatarea ASF sau hotărârea judecătorească și efectuează plata compensațiilor în limita plafonului stabilit potrivit prevederilor legale, în cel mai scurt timp

posibil, dar nu mai târziu de 3 luni de la data evaluării și validării creanțelor eligibile ale investitorilor. Termenul poate fi prelungit pentru motive temeinice, cu acordul ASF.

FCI va stabili o perioadă în decursul căreia investitorilor li se cere să își formuleze pretențiile. Această perioadă nu poate fi mai mică de 5 luni de la data de referință în cazul în care ASF constată situația. În cazul în care instanța judecătorească constată situația, perioada în decursul căreia investitorii își pot formula pretențiile este stabilită împreună cu administratorul judiciar sau lichidatorul.

Important:

Expirarea acestor termene nu poate fi invocată de către FCI pentru a refuza compensarea unui investitor care poate proba că nu a putut, în mod justificat, să își exercite în termen dreptul la compensare. Investitorul care se află în această situație beneficiază de un termen suplimentar de încă 5 luni de la expirarea perioadei stabilită inițial pentru depunerea cererilor. După încheierea perioadei de plată a compensațiilor comunicată de FCI nu se mai pot depune cereri de compensare.

REȚINE: Data de referință este data emiterii de către ASF a actului de constatare a situației sau data pronunțării hotărârii judecătorești definitive de deschidere a procedurii de insolvență.

FCI publică, în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii a actului de constatare de la ASF a situației de incapacitate sau de la administratorul judiciar/lichidator a hotărârii judecătorești definitive de deschidere a procedurii de insolvență emise de instanța de judecată, pe pagina de internet proprie și într-un ziar local de la sediile teritoriale ale intermediarului/societății de administrare a investițiilor (SAI), precum și în cel puțin două cotidiane de difuzare națională, informații privind:

- incapacitatea respectivei persoane juridice de a-și onora obligațiile față de investitori;
- locul, modul și perioada de timp în care se pot înregistra cererile de compensare;
- detalii privind documentația necesară;
- data după care are loc începerea plății compensațiilor către investitori.

După ce ai văzut anunțul, poți depune cererea de compensare în perioada stabilită și comunicată.

UTIL:

FCI comunică, la cererea investitorilor, pentru documentare, informații despre documentele, condițiile și formalitățile pentru compensare.

Cum se completează cererea de compensare ?

Cererile de compensare vor fi adresate în scris numai pe formularul pus la dispoziție de FCI, care poate fi descărcat de pe pagina de internet a FCI, sau poate fi ridicat de la sediul FCI sau de la administratorul judiciar.

Cererea de compensare formulată trebuie să conțină următoarele informații:

A) pentru persoane fizice

- numele, prenumele și inițiala tatălui;
- domiciliul din cartea de identitate sau adresa aleasă pentru corespondență;
- seria și numărul cărții de identitate;
- codul numeric personal;
- codul IBAN al contului bancar unde se dorește efectuarea plății compensației;
- valoarea compensației solicitate.

B) pentru persoanele juridice și entitățile fără personalitate juridică:

- denumirea;
- adresa sediului social sau adresa aleasă pentru corespondență;
- numărul de înregistrare la oficiul registrului comerțului;
- codul unic de înregistrare;
- reprezentanții legali;
- codul IBAN al contului bancar unde se dorește efectuarea plății compensației;
- valoarea compensației solicitate.

La cererea de compensare veți anexa și următoarele documente:

A) pentru persoane fizice

- copie a actului de identitate al persoanei care înaintează cererea;
- actul care face dovada solicitării plății către o altă persoană decât investitorul, dacă este cazul (certificat de moștenitor, actul de instituire a tutelei/curatelei, procură specială pentru mandatar, actele de identitate ale părinților minorului și ale minorului, actul de succesiune ș.a.);
- documente privind contul comun de investiții, dacă este cazul;
- extras de cont pentru confirmarea contului completat în cererea de compensare,
- contractul de prestare de servicii și activități de investiții, inclusiv anexele la contract și actele adiționale;
- orice document justificativ privind fondurile bănești și/sau instrumentele financiare invocate, emis de membrul insolvent, depozitarul central și/sau alte instituții (extras de cont, istoric de cont pentru instrumentele financiare invocate);
- alte documente probatoare ale creanței în cazul deținerii unui portofoliu de instrumente financiare pe piețele externe.

B) pentru persoane juridice

- certificatul constatator eliberat de oficiul registrului comerțului cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii cererii de compensare;
- certificatul de înregistrare emis de către oficiul registrului comerțului ori certificatul emis de către Registrul asociațiilor/fundațiilor sau orice act de înregistrare la autoritățile abilitate, după caz, din care să reiasă datele de identificare a persoanei juridice (denumirea, adresa sediului social, codul unic de înregistrare, persoanele împuternicite să reprezinte legal persoana juridică, eventualele divizări, fuziunile, stările de dizolvare sau de lichidare judiciară, de faliment etc.);
- actul de numire a noului reprezentant al societății, în cazul în care acesta este administratorul judiciar sau lichidatorul, în copie legalizată;
- extras de cont pentru confirmarea contului completat în cererea de compensare;
- copie a actului de identitate al persoanei care înaintează cererea (administratorul numit prin actele constitutive înregistrate la oficiul registrului comerțului sau un împuternicit al societății);
- contractul de prestare de servicii și activități de investiții, prevăzut la art. 28 alin. (1) din Legea nr. 297/2004, inclusiv anexele la contract și actele adiționale.

- orice document justificativ privind fondurile bănești și/sau instrumentele financiare invocate, emis de membrul insolvent, depozitarul central și/sau alte instituții (extras de cont, istoric de cont pentru instrumentele financiare invocate);
- alte documente probatoare ale drepturilor investitorilor în cazul deținerii unui portofoliu de instrumente financiare pe piețele externe;

C) pentru entitățile fără personalitate juridică

- documentele de constituire specifice acestor entități (acte de constituire, autorizație de funcționare, codul unic de înregistrare etc.) în copii legalizate sau copii certificate pentru conformitate;
- extras de cont pentru confirmarea contului completat în cererea de compensare;
- copie a actului de identitate al persoanei care înaintează cererea (administratorul numit prin actele constitutive înregistrate la oficiul registrului comerțului sau un împuternicit al societății);
- contractul de prestare de servicii și activități de investiții, prevăzut la art. 28 alin. (1) din Legea nr. 297/2004, inclusiv anexele la contract și actele adiționale;
- orice document justificativ privind fondurile bănești și/sau instrumentele financiare invocate, emis de membrul insolvent, depozitarul central și/sau alte instituții (extras de cont, istoric de cont pentru instrumentele financiare invocate);
- alte documente probatoare ale drepturilor investitorilor în cazul deținerii unui portofoliu de instrumente financiare pe piețele externe;

UTIL:

Dacă nu mai aveți contractul de prestare de servicii și activități de investiții, fiind pierdut, distrus sau deteriorat, acesta poate fi înlocuit cu alte documente care atestă relația cu intermediarul.

Dacă intermediarul a transferat instrumentele financiare deținute fără acordul dumneavoastră, contractul poate fi înlocuit de documentele care atestă sesizarea Autorităților competente cu privire la respectivul transfer și de documentul eliberat de către depozitarul central la cerere, din care rezultă istoricul transferurilor deținerilor din contul individual în contul global al intermediarului.

ATENȚIE:

În situația în care datele transmise prin cererea de compensare se modifică până la momentul compensației, aveți obligația de a transmite FCI orice modificare apărută.

CE ESTE LISTA DE PLATĂ?

Lista de plată este documentul întocmit de către FCI care conține identitatea investitorilor de compensat, deținerea netă a fiecăruia dintre aceștia și compensația datorată fiecărui investitor de compensat de către Fond în limita plafonului de compensare aplicabil la data de referință.

UTIL: Deținerea netă este valoarea fondurilor bănești și/ sau a instrumentelor financiare pe care un intermediar/o SAI care administrează portofolii individuale de investiții le datorează investitorilor compensabili, rezultată ca urmare a deducerii din valoarea fondurilor bănești și instrumentelor financiare a valorii fondurilor bănești și instrumentelor financiare pe care investitorii le datorează respectivelor entități la data de referință.

FCI trebuie să întocmească Lista de plată în termen de 30 de zile de la data primirii listei definitive a investitorilor compensabili de la organul competent (administratorul special, lichidatorul; în cazul în care ASF nu decide inițierea procedurii de administrare specială, organul competent este FCI).

Lista de plată este apoi transmisă ASF pentru verificare de către aceasta, împreună cu organele abilitate legal, a neimplicării persoanelor îndreptățite la compensare în operațiuni de spălare a banilor și/sau care fac obiectul unor sancțiuni internaționale.

REȚINE: Persoanele pentru care a fost suspendată efectuarea plăților compensatorii sunt notificate în scris de FCI cu privire la motivele suspendării.

PLATA COMPENSAȚIEI

FCI demarează procedura de plată a compensațiilor către persoanele eligibile în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii de la ASF a Listei de plată validate, asigurând plata compensațiilor în limita plafonului stabilit în cel mai scurt timp posibil, dar nedepășind un interval de 3 luni.

Fondul stabilește o singură compensație pentru fiecare investitor de compensat, indiferent de numărul de conturi deschise la membrul insolvent, de moneda în care au fost efectuate investițiile compensate sau de localizarea conturilor în cadrul Uniunii Europene.

ATENȚIE:

În cazul conturilor comune de investiții, compensația se stabilește în funcție de cota de participare a fiecărui investitor de compensat sau, în absența informațiilor relevante, prin atribuire în mod egal între respectivii investitori de compensat.

Plata compensației se efectuează în lei, fie în contul bancar deschis pe numele investitorului de compensat sau al persoanei împuternicite/îndreptățite în acest sens, comunicat în cererea de compensare, fie prin cont colector, așa cum este comunicat de FCI. Costurile generate de executarea obligației de plată a compensației sunt suportate de FCI.

UTIL: Pentru sumele de recuperat mai mari decât plafonul de 20.000 Euro, investitorii au dreptul de a se înscrie la masa credală pentru recuperarea prejudiciului rămas neacoperit prin intermediul procedurii obișnuite de insolvență.

Plata se poate efectua către o altă persoană fizică decât investitorul de compensat înscris în lista de plată astfel:

- moștenitorului legal sau legatarului de orice tip al investitorului pe baza certificatului de moștenitor, respectiv de legatar;
- moștenitorului legal ori legatarului de orice tip al investitorului de compensat, desemnat prin procură specială autentică să îi reprezinte pe ceilalți moștenitori legali, respectiv legatari; această prevedere se aplică în cazul în care nu se prezintă toți moștenitorii legali sau legatarii prevăzuți în certificatul de moștenitor legal, respectiv de legatar;
- moștenitorului legal sau legatarului investitorului de compensat care, prin hotărârea judecătorească

definitivă de dezbatere a moștenirii, beneficiază de investiția compensată a investitorului de compensat defunct, pe baza acelei hotărâri;

- unui părinte, pentru copilul său minor în vârstă de până la 18 ani, pe baza actului de identitate al părintelui și a certificatului de naștere al copilului în vârstă de până la 14 ani; copiii între 14 și 18 ani pot ridica personal compensațiile, cu încuviințarea prealabilă scrisă a părinților sau a tutorelui;
- tutorelui sau curatorului, pentru investitorii cărora li s-a instituit tutela ori curatela pe baza actului de instituire a tutelei, respectiv a curatelei;
- mandatarului investitorului, pe bază de procură specială pentru încasarea compensației, autentificată conform legislației aplicabile.

După efectuarea plăților compensatorii, FCI se subrogă în drepturile investitorilor compensați, pentru a recupera de la intermediar sau de la societatea de administrare a investițiilor care administrează portofolii individuale de investiții sau de la succesorul legal al acestora, în numele cărora au fost efectuate plăți compensatorii, cuantumul compensațiilor plătite, precum și costurile implicate de efectuarea plății acestora.

În termen de 3 zile lucrătoare de la data încheierii perioadei de plată a compensațiilor, FCI informează investitorii, printr-un comunicat care se transmite ASF și se publică în cel puțin două ziare de circulație națională și pe pagina de internet a FCI, cu privire la:

- încheierea perioadei de plată;
- posibilitatea obținerii de la FCI a compensațiilor neachitate, precum și modalitățile de plată prin care urmează a se efectua astfel de plăți;
- termenul-limită de efectuare a plăților de compensații de către FCI;
- documentele, condițiile și formalitățile necesare pentru obținerea și/sau încasarea compensației.

Contacte UTILE

Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF)

Str. Splaiul Independenței nr. 15, sector 5, cod poștal

050092, București

TELVARDE: 0800.825.627

office@asfromania.ro, www.asfromania.ro

<https://www.facebook.com/asf.romania/>

Fondul de Compensare a Investitorilor

B-dul Carol I nr. 34-36, etaj 3, cam. 1-2, cod

poștal 020922, sector 2, București,

tel. 021.315.73.48, fax. 021.315.73.40,

www.fond-fci.ro,

office@fond-fci.ro.